

מראי מקומות- מנחות נ'

הא בצפרא עביד הדלקה דהיינו הטבה. ותי' הלח"מ דמש"כ הרמב"ם דהדלקה היינו הטבה, אין כוונתו דהדלקה מתחלה הוי הטבה, אלא דהדלקה שהוא מתקן הנרות שידליקו יפה היינו הטבה, וא"כ שפיר מקשה דאי לא דעביד הדלקה מאורתא, לא הי' שייך לקרוא להדלקה מחדש בשחרית הטבה.

(ד) **אמר ר' פפא, בנשיאים- פרש"י,** דהוראת שעה היתה, דשוב לא בא על מזבח החיצון. הק' **השפת אמת,** מנ"ל דקטורת דנשיאים הי' על מזבח החיצון, כיון דבלא"ה הוראת שעה היתה, דפשטא דמלתא משמע דחינכו כל המזבחות החיצון בקרבנות, והפנימי בקטורת. ותי' דע"כ הי' להם איזה דרשא ע"ז, דבמזבח החיצון הקטירו.

(ה) **יכול לא יהא יחיד מביא... אבל ציבור יהא מביא, שמביא חובה כיוצא בה- ע' במנחת אברהם (עמ' ת')** שהביא מה שנח' רש"י והרמב"ן עה"ת (ריש פ' ויקרא), אם כל הציבור התנדבו קרבן בשותפות, האם זה חשיב קרבן יחיד או קרבן ציבור, דרש"י ס"ל דנדבת ציבור הוא רק קרבן הבא מן המותרות, אבל הרמב"ן ס"ל דגם הציבור שהתנדבו קרבן ביחד נחשב קרבן ציבור. והק' מכאן על רש"י, מהו כוונת הגמ' דיכול יהי' הציבור מביא קרבן נדבה של קטורת, ולפי רש"י הרי אי"ז שייך כלל במציאות, דאם נדבה הוא, הא דינה כקרבן יחיד, ולא שאני בכל קרבן יחיד. וע"ש שהביא דגם לקמן כ' רש"י כן, דשייך נדבת ציבור לענין שתי הלחם, וביאר רש"י שם דנדבת ציבור היינו כגון ממעות של שופרותיהם, וא"כ י"ל דה"ה כאן, דהציור דקרבן ציבור הוא דבא משופרות הציבור. אלא דהק' גם ע"ז, דהא אי' מדרש יהוידע הכהן דדריש דמותרות לוקחין בהן עולות, וא"כ היכי ס"ד שיקחו בהם קטורת ושתי הלחם, ע"ש מש"כ בזה.

(ו) **חביתי כה"ג לא היו באין חצאין, אלא מביא עשרון שלם וחוצהו, מקריב מחצה בבקר ומחצה בין הערבים- כ' החינוך (סוף מ'**

(א) **אבל נתחנך המזבח, אפי' ראשון בין הערבים- פרש"י,** דההוא קרא דכתי' בפ' פנחס כתי' ואת הכבש השני תעשה בין הערבים, ובההוא קרא לא כתי' את הכבש א' תעשה בבקר, ודרשי' בספרי דלמדין מקרא זו שאם לא הקריב של שחרית, מ"מ מקריב את של בין הערבים. והק' **הברכת הזבח,** הא גם בקרא דחינוך כתי' ואת הכבש השני תעשה בין הערבים, ואפ"ה ס"ל דלא הקריב של בין הערבים א"כ הקריב ג"כ של שחרית, ומ"ש. ותי' דהפסוק של חינוך י"ל דבא ללמדנו דכבש של בין הערבים נמי טעון מנחות ונסכים כמנחת הבוקר של חינוך. אבל בפ' פנחס א"א לומר כן, דכיון דכבר גלי התורה גבי חינוך שאין לחלק בין של בקר לשל בין הערבים, א"כ מהיכי תיתי לחלק לדורות ביניהם בענין מנחות ונסכים. ואין להק' דא"כ לא הי' צריך לומר כל הפרשה דפנחס, דהא יש ללמדו מפרשה דתמיד דחינוך, דצריך לגלות עכ"פ דלענין א' הן שוין, וכיון דאמרי' דהן שוין, א"כ לכל הן שוין.

(ב) **כהנים חטאו ומזבח בטל- ע' בחי' הרשב"א** דכ' דמה דתי' הגמ' דיקריבו אחרים, או דכוונת הגמ' הוא דאחרים היינו משמר אחרת, דהיינו דקנסין לכל המשמרת, או נוכל לומר דדוקא לאותם שחטאו קנסי ולא לשאר בני המשמרת, והקנס הוא דאותן כהנים הפסידו הקרבת קרבן שעלו לגורלם. וע"ע בקרן **אורה** דנקט דלא קנסו כל המשמר, והעיר דלפי הה"א של הגמ' ביומא (כ"ו) דלתמיד של בין הערבים הי' פייס אחר, ולא הי' העובד בתמיד של שחר זוכה ממילא בתמיד של בין הערבים, א"כ בלא"ה לא היו אלו הראשונים מקריבין. וביאר דהקנס הוא דלא הטילו אלו בהפייס, וע"ש עוד מש"כ בזה.

(ג) **אי לאו דעביד הדלקה מאורתא, הטבה בצפרא מהיכא- כ' הרמב"ם (תמידין ג', י"ב)** דהדלקת הנרות היא הטבתם. והביא הלחם משנה מה שהק' **השו"ת הרשב"א (ש"ט)** על הרמב"ם מסוגיין, דאם ההטבה היא ההדלקה, מאי איכפת לן דלא עביד הדלקה באורתא,

הערבים, א"כ אף לב' כה"ג נחשב לחיוב א', וא"כ שפיר יכול לצאת בשל חבירו.

(ט) **בשלמא ראשון אחזי להקרבה** - פי' העולת שלמה, דאין הקובע כאן מה שהוא חזי להקרבה, דהא אם טעון עיבור צורה או לא תלוי אם הוי פסול בגופו או פסול בבעלים, דהא גם אם הי' חזי מעיקרא נחשב יכול להיות פסול בגופו, כגון אם נטמא אחר שהי' חזי, ובכה"ג יוצא לבית השריפה מיד, אלא כוונתו דחזי להקרבה מצד עצמו, רק דבעלים מתו, ולכן צריך עיבור צורה.

(י) **ודוחות את השבת, מנה"מ** - ע' בקרן אורה דהארין בסוגיא זו, ומסיק דקו' הגמ' הוא תרתי, מנלן דמצות חביתין בכלל דוחה שבת, ועוד, מנ"ל דלישתו ואפייתו דוחים שבת, דאפי' אם הקרבת החביתין עצמן דוחה שבת, מ"מ אפשר דמה שהי' שייך לעשות אתמול אינו דוחה שבת. ולפי זה, שינויא דר' הונא ורבא בא לתרץ למה יכול ללוש ולאפות, דבאמת לא הי' שייך לעשותה מע"ש, ותנא דבי ר"י ואביי באו לתרץ למה החביתין עצמן דוחין שבת.

(יא) **ואי אפי לה מאתמול אינשפה לה** - העיר הנתיבות הקודש, הא כיון דאינו מעכב בדיעבד, א"כ לכאו' הדין נותן דאינו דוחה שבת בכה"ג, דאי"ז אלא בתורת הידור מצוה, ולכאו' הידור מצוה אינו דוחה שבת, רק עצם קיום המצוה. אבל כ' דמצינו דלענין קרבנות אפי' הידור מצוה דוחה שבת, וכמו דאמר' דחביבה מצוה בשעתן, דאף דאימורין כשרין להקריבן כל הלילה, אפ"ה דוחה שבת, וא"כ י"ל דה"ה כאן.

קל"ב) דמנחת הבקר והערב מצות עשה אחת, ואין חולק בזה, ואפי' הרמב"ן דמונה לתמיד של שחר ותמיד של בין הערבים לב' מצוות, מודה בזה דמצוה א' הוא. וכ' המנחת חינוך (שם, י') דפשוט הוא דאם עבר ולא הקריב הכהן גדול מחצה בשחרית, מ"מ מקריב בין הערבים, ואע"פ שהם מצוה אחת, מ"מ אינו מעכב, והוסיף שיש כמה דברים שנחשבים כמצוה א' ומ"מ אינו מעכב, ע"ש לדוגמאות שהביא.

(ז) **ומחצה בין הערבים** - ע' בחזון איש (סוס"י ל"ג) שהביא מש"כ תוס' לעיל (כו: ד"ה אלא) דכיון שיש קידוש כלי להמנחת כהנים, א"כ יכול להקריבן אף לאחר הקרבת תמיד של בין הערבים, כיון דהוי כאילו נשחט מקודם. אלא דכ' להסתפק היכא דלא נתקדש מנחת חביתין קודם הקרבת תמיד של בין הערבים, האם אמרי' דאין מביאין אותן, כיון דאיכא עשה דעליה השלם כל הקרבנות כולם, או דלמא אמרי' דחביתין כה"ג הוי כעין חובת ציבור ולכן דוחין העשה דהשלמה, והניח בספק.

(ח) **כה"ג שהקריב מחצה שחרית ומת ומינו אחר תחתיו**, יכול יביא חצי עשרון מביתו, וכו' - ע' במקדש דוד (ל', ב', ד"ה אמרי') שהביא מש"כ המנחת חינוך (קל"ו, ג') לדקדק מהגמ' כאן, דרק משום גזה"כ אינו יכול להביא מביתו או להביא מה שהפריש הראשון, אבל לגבי השמן, דליכא קרא, שפיר יכול השני להביא השמן שהפריש הראשון. והוסיף המקדש דוד דא"כ י"ל דהיכא דהפריש הכה"ג עשרון שחרית, ומת קודם שהקריבו של שחריות, ומינו אחר תחתיו, אותו השני מתכפר בעשרונו של ראשון, דע"ז לא שייך הגזה"כ דמחציתה. אלא דהק', איך יכול זה להתכפר בשל חבירו, וגם ל"ל קרא דאם הקריב חצי עשרון שחרית ומת, דאין השני מתכפר בחצי עשרונו של זה, דאיך אפשר שיתכפר בקרבנו של חבירו. וכ' להוכיח מזה, דמה דאין אדם מתכפר בקרבנו של חבירו, הוא רק משום שאין הקרבן הופרש לזו החובה, והכא, בחביתין, דהוי חד חובה דבכל יום צריך חצי בבוקר וחצי בין